

servator. »Curiositatis gratia« naj omenimo, da so pri tem nemški stavci v c. kr. dvorni in državni tiskarnici poštenega našega Simona prekrstili v Gustava.

Deutsches Lesebuch für die 1. und 2. Classe slovenisch-utraqvistischer Mittelschulen und verwandter Lehranstalten. Herausgegeben von Anton Štritof. Preis, gebunden 2 K 70 h, broschirt 2 K 40 h — Wien. Im kaiserlich-königlichen Schulbücher-Verlage. 1897. — Str. 282.

G. izdajatelj sicer ni pristaš Neumannovih načel, ki so po naših mislih pri ureditvi beril edino veljavna, temveč je v obče prav kakor Lampel razvrstil štivo po vsebinski sorodnosti berilnih sestavkov, upošteval dalje načelo »Variatio delectat« in se menda oziral tudi na druge imponderabilije, od katerih si Lamplovci obetajo mnogo postranskega uspeha. Tudi prevladuje v celi čitanki didaktika, pač najnižja izmed vseh leposlovnih vrst. Toda pri vsem tem ne smemo pozabiti, da bo Štritofova čitanka rabila naši mladini v 1. in 2. razredu srednjih šol pri pouku tujega jezika — nemščine — ki se more na tej stopinji uspešno poučevati le po edino pravi analitični metodi, katere gorak in prepričan pristaš je prof. Štritof sam. Zato je bilo po pravici prof. Štritofu zlasti do tega, da zbere v svoji čitanki kar največ lahkega, zlasti pripovednega gradiva brez posebnega ozira na njega estetično ceno. In tako se mu je nabralo, ko je imel zlasti praktični smoter pred očmi, tudi obilo sestavkov z didaktično vsebino, zlasti Chr. Schmida, ki pa imajo to veliko prednost, da so naši mladini že večinoma znani iz slovenskih ljudskošolskih čitank; torej srednješolskemu učitelju ne bo treba tratiti veliko časa z njih razlaganjem.

S tega stališča treba prof. Štritofa izbiranje popolnoma odobriti. Res se mu je posrečilo nanizati skoraj zgolj lahko umevno in pač tudi zanimivo štivo, ki analitično poučujočemu učitelju omogočuje, da na njega podlagi brez obilega tolmačenja in zatorej brez potrate časa streže glavnemu smotru: praktičnemu vežbanju naše prvošolske in drugošolske mladine v nemški govorici, ki ji v tretji šoli že izključno rabi pri nemškem in grškem pouku.

Izmed vseh berilnih koščkov omenimo 283. »Lambergar in Pegam«, ki ga je izdajatelj sam sestavil po narodni pripovedki.

Glede Lendovšekovega-Štritofovega »Slovenskega berila za Nemce«, o katerem smo izpregovorili na 375. in 376. strani letošnjega »Zvona«, nam je prof. Kaspret izrekel željo — in radi ji ustrezemo — naj objavimo, četudi nekoliko »post festum«, naslednja njegova pojasnila, ki niso nevažna za presoditev knjige same, a so tudi značilna za naše razmere.

Prav za prav sta s prva namerjala prof. Kaspret in Lendovšek skupno izdati knjigo, in polovico beril je izbral in priredil baš prof. Kaspret, kakor je razvidno iz aktov, ki jih hrani naučno ministrstvo. Pozneje pa je prof. K. vse prepustil Lendovšku, ki pa je obljubil, da omeni njegov trud v vvodu. Prof. K. je tudi Lendovška opozoril, da nekateri berilni sestavki ne ustrezajo namenu niti po vsebini, niti po obliki, ter mu je tudi odločno svetoval, naj jih ne sprejme; a Lendovšek ga je zavrnil, rekoč, da jih sprejme iz oportunitete — češ, da je dovolj, ko ga Nemci preganjajo, in da noče, da bi ga še Slovenci preganjali.